

EXAMENREGLEMENT HOOFDVAART COLLEGE

VOORWOORD

Het examen van het vmbo bestaat uit een Schoolexamen (SE) en een Centraal Examen (CE). De planning en de inhoud van de schoolexamens en de examenregels worden vastgelegd door de examencommissie van het Hoofdvaart College. Voor het Centraal Examen heeft de overheid dit vastgelegd.

In dit examenreglement is alles te lezen over de gang van zaken rondom SE en CE: wat moet, wat mag, wat mag niet, wanneer ben je geslaagd, wanneer kun je herexamen doen, etc.

In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is gedetailleerde informatie te vinden over de planning, inhoud en weging van alle schoolexamentoetsen.

Wij vertrouwen erop dat dit reglement duidelijkheid geeft over alles wat met het examen te maken heeft.

Namens de examencommissie,

De heer R. Smink
Directeur

EXAMENREGLEMENT SCHOOLEXAMEN (SE) EN CENTRAAL EXAMEN (CE)

Hieronder staan de regels, die gelden bij het Schoolexamen en het Centraal Examen. Om de processen te bewaken, is er een examencommissie ingesteld. Deze bestaat uit:

De heer R. Smink	voorzitter
De heer R. Elias	secretaris
De heer J. Kempers	secretaris
Mevr. E. Beers	teamleider Zorg & Welzijn en ISK
Dhr. M. van Wijngaarden	teamleider Economie & Ondernemen en MAVO (GTL)
Dhr. D. Engelhart	teamleider Techniek

De examencommissie bewaakt de gang van zaken rondom het examen. De examencommissie kan worden geraadpleegd of ingeschakeld bij vragen of problemen met betrekking tot het examen. Een verzoek aan de examencommissie dient schriftelijk te worden gedaan door de ouder(s)/verzorger(s) bij de betreffende teamleider. Na behandeling in de examencommissie wordt schriftelijk een reactie gegeven.

Jaarlijks stelt het bevoegd gezag vóór 1 oktober het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast, beide te vinden op de schoolsite. De inspectie krijgt hiervan een afschrift. In het programma staat in elk geval welke onderdelen van het schoolexamen worden getoetst, evenals de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een leerling tot stand komt.

1 INLEIDING

Het Schoolexamen begint al in leerjaar 3 en wordt definitief afgesloten in april van leerjaar 4. De meeste schoolexametoetsen vinden in leerjaar 4 plaats. Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) geeft hierover duidelijkheid per vak/leerweg. De keuzevakken van het beroepsgerichte programma en de vakken: Maatschappijleer 1, Kunstzinnige Vorming (KV1) en Lichamelijke Opvoeding bestaan uitsluitend uit een Schoolexamen. Voor de overige vakken geldt dat er een Schoolexamen én een Centraal Examen plaatsvindt. Maatschappijleer 1 en KV1 worden aan het einde van leerjaar 3 definitief afgesloten.

1.1 IN WELKE LEERWEGEN KAN OP HET HOOFDVAART COLLEGE EXAMEN WORDEN GEDAAN?

Het Hoofdvaart College biedt een volledig examenprogramma voor de basis- en kaderberoepsgerichte, gemengde en theoretische leerweg.

1.2.1 KAN EEN LEERLING TUSSENTIJD OPSTROMEN NAAR EEN ANDERE LEERWEG?

Dat is alleen mogelijk als de leerling alle schoolexamenonderdelen op het gewenste niveau heeft volbracht en/of bereid is hiervoor extra en eigen tijd te investeren. Aanvragen hiertoe dienen schriftelijk bij de teamleider te worden ingediend. Omrekenen van cijfers wordt niet toegepast.

1.2.2 KAN EEN LEERLING TUSSENTIJD AFSTROMEN NAAR EEN ANDERE LEERWEG?

Dat is mogelijk. De reeds behaalde cijfers op het hogere niveau blijven staan, deze zullen niet worden omgerekend naar het lagere niveau en zullen meewegen volgens de standaard regeling. Vanaf het moment van afstromen zullen de SE-toetsen en CE-toetsen worden gemaakt volgens het lagere niveau en ook dusdanig meetellen.

1.3 WAT BETEKENT OPSTROMEN?

Het Hoofdvaart College biedt aan leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg de mogelijkheid om voor één of meerdere vakken op een hoger niveau examen te doen dan de gedetermineerde leerweg. Hiervoor gelden aanvullende voorwaarden (zie punt 22).

De leerling ontvangt het diploma van de leerweg waarvoor alle schoolexamenonderdelen en het Centraal Examen zijn afgerond. Op de cijferlijst staat het resultaat van het hogere niveau vermeld.

---

2 WAT IS EEN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)?

In het Programma van Toetsing en Afsluiting staat voor elk vak waarin dat schooljaar Schoolexamen wordt gedaan:

- Wat moet worden geleerd
- Wat moet worden beheerst
- Hoe wordt getoetst
- Hoe het cijfer voor het Schoolexamen tot stand komt
- Wanneer een examenonderdeel moet zijn afgerond
- Welke onderdelen van het Schoolexamen te herkennen zijn

Er kunnen zich omstandigheden voordoen waardoor er van onderdelen uit het PTA zal worden afgeweken.

3 WAARUIT BESTAAT HET SCHOOLEXAMEN?

Afhankelijk van het vak bestaat het Schoolexamen uit schriftelijke en mondelinge toetsen, werkstukken, spreekbeurten, praktische opdrachten en handelingsdelen, zoals stages.

Het schoolexamen vmbo-gl/tl omvat mede een sectorwerkstuk. Het sectorwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin een zinvol onderwerp wordt behandeld dat betrekking heeft op de sector, waarin de leerling een opleiding gaat volgen of waarin hij een beroep wil uitoefenen.

Binnen het Schoolexamen worden twee soorten cijfers gegeven, B- en C-cijfers.

B-cijfers

Voor proefwerken en opdrachten, die grotere delen van de leerstof omvatten worden B-cijfers gegeven. In het PTA staat bijvoorbeeld letter B1, B2, B3, enz. De B-cijfers tellen één keer mee.

C-cijfers

Voor grote toetsen, praktische opdrachten of tentamens die behoorlijk wat leerwerk vragen worden C-cijfers gegeven. De C-cijfers tellen twee keer mee.

B- en C-toetsen staan uitvoerig in het PTA beschreven. Inhalen van deze toetsen: zie punt 8

4 WAT ZIJN HANDELINGSDELEN?

Handelingsdelen worden in het PTA per vak aangegeven met de code HD. Dat zijn opdrachten die verplicht moeten worden uitgevoerd. De docent beoordeelt deze opdracht met 'voldaan' of 'niet voldaan'. Vóór het centraal examen dienen alle handelingsdelen te zijn afgesloten met 'voldaan'.

Zo zijn de stages (oriëntatie op leren en werken en/of buitenschools leren) in leerjaar 3 en 4 verplichte handelingsdelen. Dat betekent dat een leerling alleen over kan naar leerjaar 4 als hij de stage heeft voldaan. Voor leerjaar 4 betekent het dat een leerling geen diploma kan krijgen als hij de stage niet voldaan heeft. In geval van ziekte of afwezigheid tijdens de stageperiode dient de leerling de gemiste periode in eigen tijd in te halen.

5 WANNEER VINDEN SCHOOLEXAMENTOETSEN (SE- TOETSEN) PLAATS?

In het PTA staat van elk vak voor elke periode aangegeven het aantal en het soort toetsen aangegeven. De vakdocent geeft, waar nodig, de precieze data aan en deze worden tenminste één week van tevoren opgegeven. Leerlingen zijn verplicht om aan alle PTA-toetsen deel te nemen.

6 HOE LANG DUREN SE-TOETSEN?

Meestal duren de toetsen niet langer dan één lesuur, met uitzondering van praktijktoetsen. Verlenging van examentijd op grond van bijzondere omstandigheden, zoals dyslexie, kan alleen worden gegeven op basis van een verklaring van een bevoegde instantie. Verlenging van toetstijd van een toets bij een schoolexamen omvat 20% van de gestelde tijd met een maximum van 30 minuten.

7 WAT TE DOEN ALS NIET AAN EEN SCHOOLEXAMEN KAN WORDEN DEELGENOMEN?

Bij verzuim dient de leerling zich te houden aan hetgeen vermeld is in de verzuimregeling (zie hiervoor de schoolgids). Wordt hier niet aan voldaan dan is er sprake van ongeoorloofd verzuim.

8 MAG EEN SCHOOLEXAMEN WORDEN INGEHAALD OF HERKANST?

Voor het inhalen van een schoolexamen geldt de volgende regeling:

Toetsen en opdrachten mogen worden ingehaald als aan het gestelde in punt 7 is voldaan. Na beoordeling hiervan door de teamleider bepaalt de vakdocent het tijdstip van inhalen. De leerling heeft zelf de verantwoordelijkheid om uit te zoeken óf en welke afspraken er zijn gemaakt ten aanzien van het inhalen van (schriftelijke of praktische) toetsen, inleveren van verslagen, werkstukken e.d.

Per periode kunnen maximaal 2 schoolexamens worden herkanst. In het PTA staat per toets in een aparte kolom aangegeven of de toets te herkansen is of niet. Wanneer welke toetsen ter herkansing worden aangeboden is ter beoordeling van de teamleider na de docentenvergadering. Bij herkansingen telt het hoogst behaalde cijfer.

Bij ongeoorloofd verzuim kan de teamleider besluiten tot een maatregel die kan variëren van het niet toekennen van een beoordeling, het inhalen van de toets tot het overdoen van de toets in eigen tijd.

9 WAT GEBEURT ER BIJ ONREGLMATIGHEDEN BIJ EEN SCHOOLEXAMEN?

In het geval van fraude tijdens het Schoolexamen kan de examencommissie de volgende maatregelen nemen: het ongeldig verklaren van toets(en), het opleggen van een hernieuwd examen of het ontzeggen van (verdere) deelname aan het examen. De te volgen procedure is: de docent vermeldt de fraude op het proces-verbaal, neemt waar nodig het uitwerkvel in en verstrekt een nieuw uitwerkvel, de leerling maakt de toets af, de leerling wordt gehoord, daarna besluit de examencommissie over de te nemen maatregel. Tegen dat besluit kan de leerling in beroep gaan bij het bevoegd gezag (zie punt 41.).

9.1 ENKELE VOORBEELDEN VAN VORMEN VAN FRAUDE:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- in bezit hebben of gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen bijvoorbeeld een mobiele telefoon of smartgear;
- tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen;
- tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek;
- digitaal verspreiden van examenmateriaal tijdens de examenperiode.

10 WAT ZIJN DE CONSEQUENTIES ALS EEN LEERLING NIET ALLE PTA-ONDERDELEN HEEFT VOLBRACHT?

Om deel te mogen nemen aan het Centraal Examen moet een leerling alle PTA-onderdelen hebben volbracht. Heeft een leerling dat niet gedaan, dan kan hij worden uitgesloten van het Centraal Examen. Dit beoordeelt de examencommissie.

11 WAT GEBEURT ER ALS EEN WERKSTUK, VERSLAG OF OPDRACHT DAT MEETELT IN HET SE LATER WORDT INGELEVERD DAN DE OPGEGEVEN DATUM?

Het te laat inleveren van werkstukken of opdrachten wordt beschouwd als ongeoorloofd verzuim bij een SE-toets. Werkstukken, opdrachten en verslagen moeten worden ingeleverd bij de vakdocent. Deze noteert dit op een proces-verbaal.

---

12 WAT GEBEURT ER MET TOETSEN, WERKSTUKKEN, VERSLAGEN OF OPDRACHTEN DIE IN HET KADER VAN HET SCHOOLEXAMEN ZIJN AFGENOMEN EN BEOORDEELD?

Leerlingen hebben er recht op dat een toets wordt nabesproken (zie ook het Leerlingenstatuut, artikel 5). Schoolexamens en centraal examens worden door de school tot een half jaar na de diploma-uitreiking bewaard.

13 HOE KOMT HET GEMIDDELDE CIJFER PER SCHOOLEXAMENPERIODE TOT STAND?

Per periode wordt per vak een gemiddeld cijfer gegeven. Het cijfer over een periode wordt bepaald door het aantal in het PTA aangegeven B- en C-cijfers uit die periode. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. Indien een gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is. Voorbeeld: 6,25 wordt 6,3 en 6,24 wordt 6,2. Het periodecijfer wordt bekend gemaakt, nadat alle onderdelen, zoals genoemd in het PTA, naar het oordeel van de examencommissie zijn afgesloten. Het periodecijfer geeft een tussenstand aan over hoe ver een leerling op weg is naar het uiteindelijke schoolexamencijfer. SE-cijfers zijn pas definitief nadat een rapportvergadering heeft plaatsgevonden.

14 HOE KOMT HET DEFINITIEVE SCHOOLEXAMENCIJFER TOT STAND?

Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt vastgesteld door de behaalde PTAcijfers op te tellen en te delen door het aantal toetsen. Dit getal wordt rekenkundig afgerond op een decimaal. (zie punt 13). Wanneer PTA-onderdelen niet zijn afgerond, wordt er geen eindcijfer voor het schoolexamen berekend. De consequentie daarvan is dat er niet kan worden deelgenomen aan het Centraal Examen.

Voor de beroepsgerichte vakken hanteren wij een weging van 40% van het gemiddelde eindcijfer over het derde leerjaar en een weging van 60% over het gemiddelde eindcijfer van het vierde leerjaar. Deze twee gemiddelden maken voor de beroepsgerichte vakken samen het gemiddelde eindcijfer voor het schoolexamen.

15 WAT GEBEURT ER ALS ER AAN HET EINDE VAN LEERJAAR 3 VOOR MAATSCHAPPIJLEER HET EINDCIJFER LAGER IS DAN EEN 6,5?

Maatschappijleer wordt aan het einde van leerjaar 3 afgesloten met een definitief eindcijfer. Dit eindcijfer telt in leerjaar 4 mee bij de slaag- en zakregeling. Wanneer het gemiddelde eindcijfer aan het einde van periode 4 in leerjaar 3 lager is dan een 6,5 dan heeft die leerling recht op herexamen. Dit herexamen wordt afgenomen in de laatste schoolweek van leerjaar 3 (Zie punt 18).

16 WAT GEBEURT ER ALS ER AAN HET EINDE VAN LEERJAAR 3 GEEN 'VOLDOENDE' OF 'GOED' STAAT VOOR HET VAK KV1?

KV1 wordt aan het einde van leerjaar 3 afgesloten met een definitieve eindbeoordeling. Wanneer aan het einde van periode 4 in leerjaar 3 geen 'voldoende' of 'goed' behaald is voor het vak KV1 dan heeft die leerling recht op herexamen. Dit herexamen wordt afgenomen in de laatste schoolweek van leerjaar 3. (Zie punt 18). De definitieve eindbeoordeling moet 'voldoende' of 'goed' zijn. Wanneer na het herexamen niet aan deze eis wordt voldaan, wordt de leerling niet toegelaten tot leerjaar 4.

17 WAT GEBEURT ER ALS AAN HET EINDE VAN LEERJAAR 4 GEEN 'VOLDOENDE' OF 'GOED' IS GEHAALD VOOR HET VAK LICHAAMELIJKE OPVOEDING?

Lichamelijke Opvoeding wordt aan het einde van leerjaar 4 afgesloten met een definitieve eindbeoordeling. Deze beoordeling moet 'voldoende' of 'goed' zijn. Wanneer niet aan deze eis wordt voldaan kan geen diploma worden uitgereikt.

18 WAT HOUDT EEN HEREXAMEN VOOR EEN SCHOOLEXAMENVAK IN (MAATSCHAPPIJLEER 1, KV1)?

Dit herexamen betreft het herkansen van een vak waarvoor het schoolexamen reeds volledig is afgerond. De school bepaalt welke onderdelen van het examenprogramma opnieuw worden getoetst. Dat kan de hele stof

zijn, maar ook een deel van het geheel. Het nieuwe cijfer wordt berekend aan de hand van het hoogst behaalde cijfer van de onderdelen die zijn herkanst en eerder behaalde cijfers van onderdelen waarvoor geen herexamen heeft plaatsgevonden.

19 ALS EEN LEERLING NIET KAN DOORGAAN NAAR LEERJAAR 4 WELKE MOGELIJKHEDEN ZIJN ER DAN?

- Het derde leerjaar opnieuw doen
- Overstappen naar een andere opleiding (intern of extern)

20 WAT GEBEURT ER MET DE CIJFERS ALS LEERJAAR 3 OPNIEUW WORDT GEDAAN?

De resultaten van het schoolexamen behaald in leerjaar 3 komen te vervallen.

21 WANNEER MAG WORDEN DEELGENOMEN AAN HET CENTRAAL EXAMEN AAN HET EINDE VAN LEERJAAR 4?

Een leerling mag aan het Centraal Schriftelijk Examen deelnemen als alle onderdelen van het schoolexamen zijn afgerond. Alleen het vak Lichamelijke Opvoeding kan, wanneer er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden, nog later worden herkanst tot uiterlijk een week voor de uitslag van het examen.

22 WANNEER WORDT HET DEFINITIEVE NIVEAU BEPAALD WAAROP HET CENTRAAL EXAMEN WORDT AFGELEGD?

Het niveau waarop in een vak het Centraal Examen wordt afgelegd, wordt bepaald aan het einde van periode 7 als alle schoolexamencijfers definitief zijn vastgesteld. Per vak kan er slechts op één niveau Centraal Examen worden afgelegd. Een leerling mag voor een vak op een hoger niveau Centraal Examen doen als het definitieve schoolexamencijfer hoger is dan 6.0. Een leerling mag Centraal Examen doen in een extra vak als het definitieve schoolexamencijfer voor dat vak hoger is dan 6.0.

23 WAT HOUDT HET CENTRAAL EXAMEN IN?

Het Centraal Examen is landelijk geregeld. De opgaven en de normering van het Centraal Examen worden landelijk vastgesteld. De inhoud van de leerstof en de inhoud van het Centraal Examen verschillen per leerweg.

24 WELKE ONDERDELEN KENT HET CENTRAAL EXAMEN?

Het Centraal Examen heeft bij de algemene vakken de vorm van een Centraal Schriftelijk Examen (CSE) en in het beroepsgerichte vak de vorm van een Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE).

In het CSPE ligt het accent op het uitvoeren van praktische opdrachten met daarbij minitoetsen over de bijbehorende theoretische kennis. De beoordeling vindt plaats door de examinerator en de 2^e corrector die verplichte beoordelingscriteria gebruiken.

In het CSE wordt theoretische kennis, lees-, luister- en schrijfvaardigheid getoetst.

Een centraal digitaal examen: dit is een examen waarbij vragen en opdrachten met behulp van de computer worden gemaakt. De beoordeling van meerkeuzevragen vindt plaats door de computer en de examinerator beoordeelt de open vragen en opdrachten aan de hand van een verplicht landelijk vastgesteld correctievoorschrift of beoordelingsmodel.

Een centraal schriftelijk examen: dit is een examen waarbij vragen en opdrachten schriftelijk worden beantwoord. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een verplicht, landelijk vastgesteld correctievoorschrift of beoordelingsmodel. Een tweede gecommiteerde beoordeelt de correctie van de examinerator.

Leerlingen die op een afwijkende wijze (delen van het) examen willen doen, verwijzen we naar de bijlage: "afwijkende wijze van examineren".

---

25 WAT HOUDT HET CSPE (PRAKTIJKEXAMEN) IN?

Het praktisch handelen is het uitgangspunt bij het CSPE. De opdrachten worden landelijk vastgesteld en bestaan uit praktijksimulaties met praktische en theoretische opdrachten. Het CSPE vindt plaats op school, meestal in praktijklokalen met een klein aantal leerlingen tegelijk. Er zijn altijd twee beoordelaars aanwezig.

De opdracht die de kandidaat krijgt voorgelegd is zo veel mogelijk functioneel binnen de praktijk van een beroep of functie en komt zo veel mogelijk overeen met een situatie in de (latere) beroepspraktijk. Met andere woorden: de kandidaat wordt tijdens het CSPE in een voor dat beroep of die functie herkenbare en functionele situatie geplaatst, in een professionele omgeving of een simulatie daarvan.

26 HOEVEEL TIJD NEEMT HET PRAKTIJKEXAMEN (CSPE) IN?

- De toetsduur voor een CSPE staat vermeld op de examenopgave. Dit verschilt per afdeling.
- De examenafname kan op grond van vakinhoudelijke en/of school organisatorische overwegingen verspreid over meer dagen/dagdelen plaatsvinden. Kandidaten worden hierover ruim van tevoren schriftelijk geïnformeerd.

27 WANNEER KOM JE IN AANMERKING VOOR DE 3F REKENTOETS?

Als je een 9 hebt behaald voor de rekentoets op 2F niveau.

28 WELKE REGELS GELDEN BIJ HET CENTRAAL EXAMEN?

Voorafgaand aan het Centraal Examen wordt elke leerling geïnformeerd over:

De examendata en -tijdstippen

De regels rondom afnemen van het examen (bijv. hoe laat aanwezig zijn en welke hulpmiddelen zijn toegestaan).

28.1 RICHTLIJNEN VOOR KANDIDATEN

- De kandidaat mag niet met potlood schrijven. Tekenen (van grafieken e.d.) met potlood is toegestaan.
- De kandidaat mag geen gebruik maken van correctielak, -pen of -lint.
- De kandidaat mag alleen gebruik maken van door de school gewaarmerkt papier.
- Het gebruik van eigen klad-/aantekeningpapier is niet toegestaan.
- Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.
- Bij het inleveren van de uitwerkingen van een examen, moet de kandidaat op het eerste blad hebben vermeld hoeveel blaadjes hij inlevert.
- Op ieder blad vermeldt de kandidaat het nummer van het betreffende blad.
- De kandidaat mag geen mobiele telefoon bij zich hebben.
- De kandidaat mag geen smartgear dragen.

29 WIE BEOORDEELT HET CENTRAAL EXAMEN?

Zowel het Centraal Schriftelijk Examen als het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen wordt beoordeeld door twee examinatoren. Bij digitale Examens vindt geen tweede correctie plaats.

30 WAT GEBEURT ER ALS ER IETS MIS GAAT BIJ HET CENTRAAL EXAMEN?

- Een kandidaat die te laat verschijnt moet het examen voltooien binnen de vooraf gecommuniceerde examentijd.
- Dertig minuten na aanvang van het examen wordt de examenkandidaat niet meer tot het examen toegelaten.
- In geval van geoorloofd verzuim kan het papieren examen in het tweede tijdvak worden ingehaald. Bij de digitale centrale examens is, in tegenstelling tot bij papieren examen, geen sprake van een eerste en tweede tijdvak. Het feit dat de school beschikt over diverse varianten van een digitaal examen, van minitoetsen en praktische opdrachten bij een cspe, maakt het mogelijk dat de school het moment van inhalen zelf regelt. Dit ligt ter beoordeling bij de voorzitter van de examencommissie.

- In geval van fraude tijdens het CE kan de examenkandidaat worden uitgesloten van verdere deelname aan het examen. Dit ligt ter beoordeling bij de voorzitter van de examencommissie.
- In alle gevallen rapporteren toezichthouders of docenten onregelmatigheden aan de voorzitter van de examencommissie.

31 HOE KOMT HET EINDCIJFER VAN HET SCHOOLEXAMEN EN HET CENTRAAL EXAMEN TOT STAND?

Het cijfer voor het Schoolexamen (SE):

Na alle SE-periodes wordt per vak het gemiddelde van alle periodecijfers berekend (zie punt 13). Als een leerling op meerdere niveaus schoolexamen heeft afgelegd, wordt per leerweg een eindcijfer SE vastgesteld. Om op een hoger niveau Centraal Examen te mogen afleggen, moet het gemiddelde SE-cijfer op het hogere niveau hoger dan een 6.0 zijn. Dit geldt ook voor deelname aan het CSE voor een extra vak (zie punt 22.)

Het cijfer voor het Centraal Examen (CE):

Het cijfer voor het CE van de algemene vakken is gelijk aan het cijfer dat is behaald voor het CSE. Het cijfer voor het CE van het beroepsgerichte programma is gelijk aan het cijfer dat is behaald voor het CSPE.

Het eindcijfer voor het examen:

Indien in een vak alleen een SE is gehouden, is het SE-cijfer tevens het eindcijfer (zie ook punt 14). Voor de vakken waarin de kandidaat zowel een SE als een CE aflegt geldt dat het eindcijfer voor het examen als volgt tot stand komt: het eindcijfer is het gemiddelde van de cijfers van het schoolexamen en het centrale examen. Het eindcijfer wordt op een geheel cijfer afgerond. Hierbij geldt dat het cijfer bij ..,49 of lager naar beneden wordt afgerond. Bij ..,5 of hoger wordt het cijfer naar boven afgerond. Een 6,49 wordt een 6, een 6,50 wordt een 7.

Daarnaast heeft de Minister van Onderwijs aangekondigd dat voor alle leerlingen met ingang van de examens in 2012 (schooljaar 2011 – 2012) de situatie geldt dat, om te slagen, het gemiddelde cijfer van alle vakken van het Centraal Examen ten minste 5,5 moet zijn. Deze aanscherping van de exameneisen vormt een **aanvulling** op de bestaande eisen.

32 WANNEER IS EEN VMBO'ER GESLAAGD?

Doe je eindexamen vmbo-basis of –kader:

Je bent geslaagd als je voldoet aan de volgende eisen:

- *je cijfers voor je centraal examen gemiddeld voldoende (5,5 of hoger) zijn
- *je de rekentoets hebt gemaakt, ongeacht het eindcijfer voor de rekentoets
- *je eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is
- *je voor al je eindcijfers (dus ook voor Nederlands en je combinatiecijfer bijvoorbeeld: één 5 en voor de rest alleen 6-en hebt: (5,6,6,6,6,6) of ; één 4 en voor de rest alleen 6-en en één 7 hebt: (4,6,6,6,6,7) of ; 2x een 5 en voor de rest 6-en en één 7 hebt: (5,5,6,6,6,7)
- *je een 'voldoende' of 'goed' voor lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 hebt
- *je voor de 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 hebt gehaald
- *je een loopbaandossier hebt gemaakt.

Doe je eindexamen vmbo-gemengd:

Je bent geslaagd als je voldoet aan de volgende eisen:

- * je cijfers voor je centraal examen gemiddeld voldoende (5,5 of hoger) zijn
- * je de rekentoets hebt gemaakt, (cijfer telt niet mee)
- * je eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is
- * je voor al je eindcijfers maximaal drie tekortpunten (dus ook voor Nederlands en je combinatiecijfer) bijvoorbeeld: één 5 en voor de rest alleen 6-en hebt: (5,6,6,6,6,6) of ; één 4 en voor de rest alleen 6-en en één 7 hebt: (4,6,6,6,6,7) of ; 2x een 5 en voor de rest 6-en en één 7 hebt: (5,5,6,6,6,7)
- * je een 'voldoende' of 'goed' voor lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 hebt
- * je een 'voldoende' of 'goed' voor het profielwerkstuk hebt
- * je voor de 2 verplichte beroepsgerichte keuzevakken en het profielvak niet lager dan een 4 hebt gehaald;
- * je een loopbaandossier hebt gemaakt.

Doe je eindexamen vmbo-theoretisch:

Je bent geslaagd als je voldoet aan de volgende eisen:

- * je cijfers voor je centraal examen gemiddeld voldoende (5,5 of hoger) zijn
- * je de rekentoets hebt gemaakt (cijfer telt niet mee)
- * je eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is
- * je voor al je eindcijfers (dus ook voor Nederlands en optioneel je combinatiecijfer)

bijvoorbeeld:

één 5 en voor de rest alleen 6-en hebt: (5,6,6,6,6,6)

of; één 4 en voor de rest alleen 6-en en één 7 hebt: (4,6,6,6,6,7)

of; 2x een 5 en voor de rest 6-en en één 7 hebt: (5,5,6,6,6,7)

* je een 'voldoende' of 'goed' voor lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 hebt

* je een 'voldoende' of 'goed' voor het profielwerkstuk hebt

* je een loopbaandossier hebt gemaakt.

33 HOEVEEL MOGELIJKHEDEN TOT HEREXAMEN ZIJN ER BIJ HET CENTRAAL EXAMEN?

Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

De examenkandidaat heeft de mogelijkheid om voor één vak van het Centraal Schriftelijk Examen herexamen te doen. De leerling heeft tevens de mogelijkheid om voor één of meer onderdelen van het praktijkgedeelte (CSPE) een herexamen te doen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt. Het herexamen vindt altijd plaats op hetzelfde niveau als waarop het Centraal Examen in een vak is afgelegd.

Gemengde leerweg

De examenkandidaat heeft de mogelijkheid om voor één vak van het Centraal Schriftelijk Examen of het Centraal Schriftelijk Praktijk Examen herexamen te doen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt.

Theoretische leerweg

De examenkandidaat heeft de mogelijkheid om voor één vak van het Centraal Schriftelijk Examen herexamen te doen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt.

34 WAT HOUDT HET HEREXAMEN VAN HET CSPE IN?

Het herexamen wordt aangeboden aan alle leerlingen die het behaalde cijfer willen verbeteren. Elke leerling van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg wordt één herkansingsgelegenheid geboden voor het CSPE. Deze herkansingsgelegenheid kan meerdere onderdelen omvatten, of het gehele examen. De docent helpt de leerling bij het kiezen van de onderdelen die het beste kunnen worden herkanst. Het herkansingscijfer wordt berekend door de herkanste onderdelen opnieuw te beoordelen en daarna het eindcijfer opnieuw te berekenen. Het hoogst behaalde eindcijfer geldt.

35 STAAT DE LEERWEG OP HET DIPLOMA?

Na slagen ontvangt de leerling een vmbo-diploma met de aanduiding van de leerweg, waarvoor examen is gedaan. Bijvoorbeeld: Diploma Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs, Kaderberoepsgerichte leerweg.

36 WANNEER WORDT EEN CERTIFICAAT UITGEREIKT?

Een certificaat wordt uitgereikt wanneer de kandidaat niet is geslaagd. Op het certificaat worden de vakken vermeld waarvoor minimaal het eindcijfer 6 is behaald.

37 KUN JE HET EXAMEN OVERDOEN ALS JE NIET GESLAAGD BENT?

Als je het examen niet gehaald hebt, mag je het examenjaar overdoen als je daartoe een schriftelijk verzoek indient bij de teamleider.

38 ALS EEN LEERLING NIET IS GESLAAGD EN HET LEERJAAR 4 WORDT OVERGEDAAN, WAT GEBEURT ER DAN MET DE CIJFERS?

De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen. De resultaten behaald in leerjaar 3 blijven gehandhaafd.

De resultaten van de Rekentoets behaald in leerjaar 3 en 4 komen ook te vervallen.

---

39 KUN JE HET BEHAALDE DIPLOMA IN EEN EXTRA LEERJAAR VERBETEREN OP EEN HOGERE LEERWEG (STAPELEN)?

Stapelen mag, mits de meerderheid van de docenten van de betreffende leerling van mening is, dat de leerling een goede kans maakt het diploma op het hogere niveau te behalen. Er wordt hierbij gekeken naar capaciteiten en motivatie. Ouder(s)/verzorger(s) moet(en) hiertoe een schriftelijk verzoek indienen voor 1 februari bij de teamleider, vergezeld van een motivatiebrief van de leerling. Het verzoek wordt besproken tijdens de rapportvergadering aan het eind van de tweede periode. Ouders worden daarna schriftelijk op de hoogte gesteld van de beslissing. Bij een negatief besluit kan er eventueel bezwaar worden gemaakt bij de directeur van het Hoofdvaart College.

40 WAT GEBEURT ER MET DE REEDS BEHAALDE CIJFERS BIJ STAPELEN?

De schoolexamencijfers die zijn behaald in het 3^e leerjaar blijven gehandhaafd, mits deze zijn behaald op het niveau van stapelen. Is dat laatste niet het geval dan zal er gekeken worden naar een passend inhaaltraject. De rekentoetscijfers komen te vervallen, hiervoor krijgt de leerling nieuwe pogingen.

41 KUN JE HET CENTRAAL EXAMEN SPREIDEN OVER 2 LEERJAREN, BIJV. ALS JE IN HET EXAMENJAAR LANGDURIG ZIEK BENT?

In bijzondere gevallen (langdurige ziekte, LOOT-status) kan de directeur toestaan dat het Centraal Schriftelijk Examen gespreid over twee opeenvolgende jaren wordt aflegt.

In overleg met de inspectie wordt een nieuw examenprogramma vastgesteld.

42 WANNEER EN WAAR KAN BEZWAAR WORDEN INGEDIEND ALS ER KLACHTEN ZIJN OVER DE GANG VAN ZAKEN RONDOM HET EXAMEN?

- Bij de teamleider kan bezwaar worden aangetekend tegen een toegekend cijfer, de wijze van toetsen of de omstandigheden waaronder een toets is afgenomen. Dit bezwaar is vervolgens ter beoordeling aan de examencommissie.
- Een bezwaar tegen een toegekend cijfer of de wijze van toetsen moet schriftelijk binnen één week na de mededeling van het cijfer worden ingediend.
- Een bezwaar tegen de omstandigheden waaronder de toets is afgenomen moet schriftelijk binnen drie dagen na afname van de toets zijn ingediend. De omstandigheden moeten tevens reeds tijdens of direct na de toets aan de aanwezige docent zijn gemeld; toekenning van een dergelijk beroep houdt in dat het cijfer vervalt.
- Een leerling van wie het bezwaar bij de examencommissie, binnen 2 werkdagen, niet tot een bevredigende schikking leidt, kan daartegen beroep aantekenen door zich te richten tot de commissie van beroep. Dit beroep dient te gebeuren d.m.v. een aangetekende brief binnen 3 werkdagen nadat het bezwaar bij de examencommissie is afgewezen. De commissie van beroep deelt zijn beslissing, met redenen omkleed, binnen 2 werkdagen mondeling mee aan de leerling. De mededeling wordt daarna ook schriftelijk bevestigd.

43 TOT SLOT

Van alle noodzakelijke wijzigingen in dit reglement worden de leerlingen direct op de hoogte gebracht.

In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de voorzitter van de examencommissie.

BEGRIPPEN- en AFKORTINGENLIJST

Bevoegd gezag:	Dunamare Onderwijs Groep Diakenhuisweg 5 Postbus 4470 2033 AP Haarlem
BBL:	Basisberoepsgerichte leerweg. De BBL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 2.
Commissie van Beroep:	Een commissie, voorgezeten door een vertegenwoordiger van het bestuur die in bijzondere gevallen een besluit van de examencommissie in heroverweging kan nemen. Adres: Commissie van Beroep van het Hoofdvaart College t.a.v. de heer R. Smink Steve Bikostraat 73 2131 RZ Hoofddorp
Examinator:	De docent(e) van wie een kandidaat les heeft; de examinator beoordeelt de kandidaat en bepaalt het cijfer.
Examencommissie:	De commissie die toezicht houdt op de juiste gang van zaken rondom het examen en het PTA. De commissie bestaat uit: de directeur van de school, de drie teamleiders van de bovenbouwafdelingen en 2 apart benoemde secretarissen. Schriftelijke correspondentie ten behoeve van de Examencommissie kunt u richten aan: De betreffende teamleider
CSE:	Centraal Schriftelijk Examen in mei van leerjaar 4. Dit examen wordt landelijk vastgesteld en moet op vastgestelde tijden worden afgenomen.
CSPE:	Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen in april/mei van leerjaar 4. Dit examen wordt landelijk vastgesteld en moet binnen vastgestelde data worden afgenomen.
GL:	Gemengde leerweg. De GL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 3-4.
TL:	Theoretische leerweg. De TL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 3-4.
Handelingsdeel:	Handelingsdelen zijn verplichte onderdelen uit het examenprogramma die elke leerling moet hebben afgesloten. Ze worden beoordeeld naar het vermogen van een leerling om een programmaonderdeel af te sluiten. Een leerling krijgt een waardering met 'voldaan'. Een onvoldoende kan niet, omdat men ervan uit gaat dat elke leerling zijn/haar best ervoor doet. Als een leerling niet aan de opdracht heeft voldaan kan dat betekenen dat de leerling niet mag deelnemen aan het Centraal Examen.
Herexamen:	Een <u>herexamen</u> betreft het overdoen van een vak waarvoor het Schoolexamen reeds volledig is afgerond. Het Hoofdvaart College biedt

	herexamens aan voor de vakken waarvoor alléén een schoolexamen geldt. Dit zijn Maatschappijleer I, KV1 en in bijzondere situaties LO.
Inhalen:	Een gelegenheid om een gemiste toets alsnog in te halen.
KBL:	Kaderberoepsgerichte leerweg. De KBL bereidt voor op een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs op kwalificatieniveau 3-4.
Opstromen:	Opstromen is het veranderen van (één of meer vakken van) een leerweg naar een hoger niveau (bijv. van de BBL naar de KBL of van KBL naar GL).
Periodecijfer:	Het gemiddelde per vak van alle (PTA -) onderdelen in één (rapport)periode.
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting. Dit is een overzicht van alle leerstof, toetsen en regelingen t.b.v. het vmbo-examen.
Schoolexamen:	Het gedeelte van het vmbo-examen dat door de school wordt ingevuld en uitgevoerd.
SE-toets:	Toets (schriftelijk, mondeling, digitaal of praktisch) die meetelt voor het schoolexamen.
Stapelen:	Nadat de leerling het diploma op Basisniveau behaald heeft kan deze in een extra jaar examen doen voor een diploma op kaderniveau (alleen in dezelfde afdeling als het basisdiploma).
